

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan.
Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In
Dominicas, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In
singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

Puente, Luis de la
Dilingæ, 1685

17. De pœna sensus & damni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60561](#)

potuit ista mala præcanere, gratiamque Dei neglexit: *Mandasti Domine: & ita fit, ut inordinatus animus sibi ipsi sit pœna.* 4. Manus Dei invisibilis super illos aggravata. Illo enim mandante, & vim ignis ministrante, excruciantur infelices. Unde ira in Deum exardescentes, blasphemо ore illum proscindent; extincturi, si possent. Quæ rabies adeò non levat pœnam, ut multum adaugeat. *Heu! horrendum est incidere in manus Dei viventis!*

MEDITATIO XVII.

De pœna sensūs, & pœna damni.

PUNCTUM PRIMUM.

Sap. 11. **I**N omnibus sensibus torquebitur: *Nam per quæ peccat quis, per hac torquetur.* Oculi ab aspectu contubernialium, quos angue pejus oderit, & à spectris horribilibus, & à patratorum peccatorum formis invisis. *Auditus* à blasphemis, & maledictionibus, nec non ab inconditis vocibus, & ejulatibus, & quasi ferarum rugitu & ululatu. *Odoratus* à mutuo corporum fædre, sulphure, & omni immunditia. *Gustatus* ab ingestō sapore hærente palato, quovis absynthio & felle amariore, cum stomachi convulsione & nausea, nec non à canina fama, & siti inextinguibili, ut apparet in Epulone. *Tactus* toto corpore diffusus ab acutissimis quibuscque doloribus per omnia membra: quales ex notis morbis possumus conjectare: in eo autem sensu potissimum

De pœna sensus & damni. 77

tissimum punientur, quo maximè peccaverunt.
Et operæ pretium ducemus in hæc omnia mala
incurrere, ob brevem & exiguam voluptatem?

PUNCTUM II.

POENA ignis: cuius erunt proprietates: 1. ^{1.}
Ut adhærescat damnato, & ubique eum cir- Ignis in-
cumferat. 2. Quod, cum sit idem, inæqualiter ferni
cruciet pro ratione meritorum & eam partem quid?
magis, qua homo peccavit, attemperante Deo ^{2.}
illius vim & operationem. 3. Quod exurit, non
lucet: ac licet, ut dicit Malachias. *Erunt omnes* ^{3.} *Mal. 4r.*
peccatores stipula, quod statim eos flamma cor-
ripiet: non consumentur tamen, ne cruciari de-
sinant. Audi homo, *Quis poterit habitare de vo-* ^{Isa. 33.}
bis cum igne devorante? quis habitabit ex vobis ^{14.}
cum ardoribus sempiternis?

PUNCTUM III.

POENA potentiarum internarum. *Phantasia* Pœna
vexabitur tristibus imaginibus. Quale de Æ- potētia-
gyptiis olim scribitur, quod personæ illis truces ^{1.}
apparentes, pavorem illis præstabant: & transitu rum in-
animalium, & serpentum sibilatione commoti tre-
mebundi peribant. Hinc appetitus sensitivus per ^{Sap. 17.}
varias passiones distrahetur, & quasi lacerabitur ^{49.}
ab ira, tristitia, pavore, agonia, desperatione,
invidia, rabie.

Memoria jactabitur fluctibus cogitationum,
tum rerum præteritarum, tum imminentium,
quæ se importunè objicient, ac ingerent: nec
ex

ex ulla re solatium poterit accipere; & ipsæ olim
perceptæ voluptates tormento erunt.

3.   *Intelligentia turbata, & excæcata abetribit
in judicando, & pœnas inflictas injustitiæ divi-
næ adscribet.*

4.   *Voluntas in malo indurata, & obstinata erit,
ut Deum ipsum oderit: & amicos ejus: neque in
ulla re miser homo implere voluntatem suam
poterit, unde aliquod levamen accipiat.*

PUNCTUM IV.

*Pœna
damni
similitu-
dine ex-
plicatur.*

Restat pœna *damni*, quæ ex quibusdam simili-
bus, licet infinitè distantibus, æstimari po-
test. Veluti, si quis excidat hereditate amplissi-
ma, si copiâ maximarum deliciarum privetur,
si vita hac longè charissima per mortem exuatur
intempestivè: sed hæc vilia sunt, nec conferen-
da. Plus valet, quod viri sancti divinitùs illu-
strati vel ad cogitationem solam tantæ jacturæ
deficiant animis. Porro damnati, etsi non per-
cipiant intimis sensibus magnitudinem jacturæ,
quam faciunt; poterunt tamen ex malis, quæ
perferunt & patiuntur, ex parte aliqua conjecta-
re. Nam Deus, qua ita severè vindicat peccata:
haud dubjè non est in remuerando minùs libera-
lis, quam in puniendo justus. Intuebuntur etiam
aliquid gloriæ cœlestis specimen, ex aspectu
Sanctorum in die Iudicii, quodq; illos in beatas
cæli regiones subiectos cognoscent, ipsis ad tar-
tara detrusis: neque tamen honesti amor, aut
Dei, erit causa dolendi de amissio illo bono: sed
quod illius usura à tot malis eos vindicasset,

&

& magna procul dubio quiete beässet.

Cæterum jactura illa erit tanta, quantum est Dolor bonum, videre Deum sicuti est: & frui posses- damna-
sione boni infiniti modo excellentissimo; item torum.
quanti est corpora immortalia & imparibilia
gestare, & potentias omnes animæ, tum exter-
nas, tum internas, habere perfectas, & circa ob-
jecta ipsis convenientissima occupatas. Frui
etiam loci pulchritudine, incredibili, & socie-
tate jucundissima hominum & Angelorum, abs-
que omni amaritudine, vel offensione atque
id totum in æternum. Amen.

MODUS ORANDI PRO
puritate Conscientiæ acquirenda.

IN introductione Cap. 9. dictum est de tribus orandi modis, quorum unus confert ad purgandam conscientiam: versatur autem circa se-
ptem vitia capitalia, Decalogi præcepta, tres
animæ potentias, & quinque sensus interiores.
Subjicientur porro de singulis partibus medita-
tiones: ac priùm de septem vitiis, quo sunt alio-
rum vitiorum fontes, & in septem capitibus
draconis significantur, qui in septem nationi-
bus terræ Palestinae, quæ subigendæ fuerunt,
ut Iudæi illam possiderent. Subegerunt autem
paulatim, non primo statim appulsi: quod ipsum
nobis contingit. Nam licet per contritionem
& confessionem delata sit culpa, remanent pra-
væ consuetudines, effrenatæ que passiones, sen-
sim